SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1536

av Stina Larsson (C)

Återinförande av plastpåseskatt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra plastpåseskatten i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en långsiktig strategi för att minska engångsplast i samhället, i enlighet med EU:s direktiv och Sveriges miljömål, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att informationskampanjer och utbildningsinsatser, exempelvis i samarbete med Håll Sverige Rent, bör stärkas för att förändra konsumtionsmönster och främja återanvändning, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Plast i naturen är ett av de mest svårhanterliga miljöproblemen i vår tid. Plast bryts inte ner fullständigt utan fragmenteras till mikroplaster som sprids i mark, vatten och till och med i våra kroppar. Enligt Håll Sverige Rent är plast den vanligaste typen av skräp i Sverige. Den orsakar skador på djur, försämrar ekosystemens funktion och påverkar människors hälsa.

När plastpåseskatten infördes 2020 reducerades användningen av plastbärkassar drastiskt. Statistiken visar att konsumtionen sjönk från omkring 74 plastpåsar per person

och år till omkring 20. Därmed bidrog skatten både till minskad resursförbrukning och minskade utsläpp, samtidigt som den satte fokus på vikten av återanvändning och hållbara alternativ.

Avskaffandet av plastpåseskatten 2024 riskerar att öka förbrukningen igen, vilket går emot både Sveriges miljömål och EU:s ambitioner om att minska engångsplast. Detta är ett bakslag för klimat- och miljöpolitiken.

Med färre plastpåsar i omlopp minskar risken för att de hamnar i naturen och våra hav. Plastpåsar tillverkas dessutom av fossila råvaror, och en minskad användning bidrar till att sänka oljeberoendet och därmed klimatpåverkan. Ett återinförande av skatten stärker incitamenten för konsumenter att välja återanvändbara alternativ och bidrar därmed till utvecklingen av en cirkulär ekonomi. Samtidigt minskar spridningen av mikroplast, vilket gynnar både biologisk mångfald och människors hälsa.

Nedskräpningen innebär dessutom betydande kostnader för samhället. Kommuner och skattebetalare får årligen bära stora utgifter för städning av plastskräp. Genom att minska användningen av engångsplast kan dessa kostnader sänkas avsevärt. Plastpåseskatten bidrog också till att skapa konkurrensneutralitet mellan billig engångsplast och mer hållbara alternativ. Utan en sådan styrning riskerar engångsplast att på nytt bli norm, vilket bromsar innovationen inom hållbara material.

Skatten genererade dessutom intäkter till staten, vilka kan användas för att finansiera miljö- och klimatåtgärder utan att öka den totala skattebördan. Genom tydliga och långsiktiga spelregler ges företag också incitament att utveckla nya lösningar, vilket stärker svensk innovationskraft och konkurrenskraft.

Centerpartiet har länge drivit på för en hållbar resursanvändning och en grön omställning som samtidigt är företagsvänlig. Ett återinförande av plastpåseskatten skulle vara en viktig signal om att Sverige vill visa ledarskap i klimat- och miljöfrågor och bidra till att nå både nationella och internationella miljömål.

Stina Larsson (C)